བོད་དུ་དམངས་གཙོའི་བཅོས་སྒྱུར་བྱས་རྗེས་ཀྱི་ལོ་ངོ་50

西藏民主改革50周年

ཀྲུང་ཧྭ་མི་དམངས་སྤྱི་མཐུན་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་རྒྱལ་སྲིད་སྤྱི་
ཁྱབ་ཁང་གསར་འགྱུར་གཞུང་ལས་ཁང་གིས།

中华人民共和国
国务院新闻办公室

བོད་དུ་དམངས་གཙོའི་བཅོས་སྒྱུར་
བྱས་རྗེས་ཀྱི་ལོ་ངོ་50
西藏民主改革50年

ཀྲུང་ཧྭ་མི་དམངས་སྤྱི་མཐུན་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་རྒྱལ་སྲིད་སྤྱི་
ཁྱབ་ཁང་གསར་འགྱུར་གཞུང་ལས་ཁང་གིས།
2009ལོའི་ཟླ3པར་・པེ་ཅིན།
中 华 人 民 共 和 国
国 务 院 新 闻 办 公 室
二〇〇九年三月二日·北京

本书根据外文出版社 2009 年 3 月第 1 版北京第 1 次印刷版本翻译出版。

དེབ་འདི་ནི་ཕྱི་ཡིག་དཔེ་སྐྲུན་ཁང་གི2009ལོའི་ཟླ3པའི་པར་གཞི་དང་པོའི་པེ་ཅིན་གྱི་པར་ཐེངས་དང་པོ་གཞིར་བཟུང་སྟེ་བསྒྱུར་ནས་པར་དུ་བསྐྲུན།

བོད་དུ་དམངས་གཙོའི་བཅོས་སྒྱུར་བྱས་རྗེས་ཀྱི་ལོ་ངོ་50

ཀྲུང་ཧྭ་མི་དམངས་སྤྱི་མཐུན་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་རྒྱལ་སྲིད་སྤྱི་
ཁྱབ་ཁང་གསར་འགྱུར་གཞུང་ལས་ཁང་གིས།

*

ཀྲུང་གོའི་མི་རིགས་ཡིག་སྒྱུར་ལྟེ་གནས་ཀྱིས་བསྒྱུར།
མི་རིགས་དཔེ་སྐྲུན་ཁང་ནས་དཔེ་སྐྲུན་དང་འགྲེམས་སྤེལ་བྱས།
ས་གནས་ཁག་གི་ཞིན་ཧྭ་དཔེ་ཚོང་ཁང་ནས་བརྒྱུད་འཚོང་བྱས།
ཀྲུང་གོའི་མི་རིགས་ཡིག་སྒྱུར་ལྟེ་གནས་ཀྱིས་པར་དུ་བསྒྲིགས།
ཧེ་ཞིན་པར་ཁང་གིས་པར་བཏབ།
2009ལོའི་ཟླ3པར་པར་གཞི་དང་པོ་བསྒྲིགས།
2009ལོའི་ཟླ3པར་པེ་ཅིན་དུ་པར་ཐེངས་དང་པོ་བརྒྱབ།
དེབ་རེར་སྒོར8.00ཡིན།

图书在版编目（CIP）数据

西藏民主改革50年：藏汉对照/中华人民共和国国务院新闻办公室发布．－北京：民族出版社，2009.3

ISBN 978－7－105－09896－5

Ⅰ．西…　Ⅱ．中…　Ⅲ．政治体制改革—西藏—藏语、汉语　Ⅳ．D677.5

中国版本图书馆CIP数据核字（2009）第035580号

民族出版社出版发行

（北京市和平里北街14号　邮编100013）

http://www.mzcbs.com

中国民族语文翻译中心微机照排

艺辉印刷有限公司印刷　　各地新华书店经销

藏文室电话：58130511　　发行部电话：64227665

2009年3月第1版　2009年3月北京第1次印刷

开本：850毫米×1168毫米　1/32　印张：3.25

ISBN 978－7－105－09896－5/**D**·1560（汉37）

民文（藏231）　　定价：8.00元

དཀར་ཆག

སྙིང་གཞི། .... (1)

གཅིག བོད་སྙིང་པའི་ཆོས་སྲིད་ཟུང་འབྲེལ་གྱི་བཀས་བཀོད་རྒྱུད་འཛིན་
ཞིང་བྲན་ལམ་ལུགས་ཀྱི་སྤྱི་ཚོགས་སྐོར། .... (5)

གཉིས། བརྗིད་རླབས་ཆེ་བའི་བོད་ཀྱི་དམངས་གསོའི་བཅོས་སྒྱུར་སྐོར། ...... (18)

གསུམ། དུས་རབས་ཕྱེད་ཀའི་རིང་བོད་དུ་ལོ་རྒྱུས་རང་བཞིན་གྱི་འཕོ་
འགྱུར་ཧ་ཅང་ཆེན་པོ་བྱུང་བའི་སྐོར། .... (36)

མཇུག་བྱང་། .... (50)

此为试读，需要完整PDF请访问：www.ertongbook.com

སླེང་གཞི།

བོད་འདི་ཉིད་གནའ་སྔ་མོ་ནས་བཟུང་ཀྲུང་གོའི་ཁ་འབྲལ་ཐབས་མེད་པའི་ཆ་ཤས་ཤིག་ཡིན། བོད་ཞི་བས་བཅིངས་འགྲོལ་བཏང་བ་དང་བཙན་རྒྱལ་རིང་ལུགས་ཀྱི་བཙན་འཛུལ་སྟོབས་ཤུགས་བོད་ནས་མཐར་སྐྲོད་བཏང་སྟེ་དམངས་གཙོའི་བཅོས་སྒྱུར་བྱས་པ་དང་བོད་ཀྱི་ཆོས་སྲིད་ཟུང་འབྲེལ་གྱི་བཀས་བཀོད་རྒྱུད་འཛིན་ཞིང་བྲན་ལམ་ལུགས་རྩ་མེད་བཟོས་པ་དེ་ནི་ཉེ་བའི་དུས་རབས་ཚུན་དུ་ཀྲུང་གོའི་མི་དམངས་ཀྱིས་བཙན་རྒྱལ་རིང་ལུགས་ལ་ངོ་རྒོལ་བྱེད་པ་དང་བཀས་བཀོད་རྒྱུད་འཛིན་ལ་ངོ་རྒོལ་བྱེད་པའི་མི་རིགས་ཀྱི་དམངས་གཙོའི་གསར་བརྗེའི་གྲུབ་ཆ་གལ་ཆེན་ཞིག་ཡིན་ལ་ཀྲུང་ཧྭ་མི་དམངས་སྤྱི་མཐུན་རྒྱལ་ཁབ་དབུ་བརྙེས་རྗེས་ཀྲུང་གོའི་སྲིད་གཞུང་ལ་འཕྲད་པའི་ལོ་རྒྱུས་ཀྱི་ལས་འགན་གལ་ཆེན་ཞིག་ཀྱང་ཡིན།

1959ལོའི་གོང་གི་བོད་ནི་ཡོ་རོབ་གླིང་གི་དུས་རབས་དཀྱིལ་མ་ལས་སྨུན་ནག་དང་རྗེས་ལུས་ཆེ་བའི་ཆོས་སྲིད་ཟུང་འབྲེལ་གྱི་བཀས་བཀོད་རྒྱུད་འཛིན་ཞིང་བྲན་ལམ་ལུགས་ཀྱི་སྤྱི་ཚོགས་ཤིག་ཡིན། ཏཱ་ལ་སྐྱེ་ཕྲེང་བཅུ་བཞི་པས་བོད་བརྒྱུད་ནང་བསྟན་དགེ་ལུགས་པའི་གཙོ་འཛིན་དང་ས་གནས་སྲིད་གཞུང་གི་འགོ་གཙོ་གཅིག་ཕྱོགས་བྱས་ནས་ཆོས་སྲིད་གཉིས་ཀའི་དབང་ཆ་བཟུང་ཡོད་པས་བོད་ཀྱི་བཀས་བཀོད་རྒྱུད་འཛིན་ཞིང་བྲན་བདག་པོའི་གྲལ་རིམ་གྱི་སྤྱིའི་ཚབ་བྱེད་ཅིག་ཡིན། བོད་ཀྱི་མི་འབོར་གྱི་བརྒྱ་ཆ5ཡང་མ་ཟིན་པའི་ཞིང་བྲན་བདག་པོས་བོད་ཀྱི་ཐོན་སྐྱེད་རྒྱུ་ཆ་ཆེས་མང་ཆེ་བ་བདག་གིར་བཟུང་ནས་བོད་ཀྱི་དངོས་པོ་དང་བསམ་པའི་རྒྱུ་ནོར་སྒེར་སྡེམ་བྱས་ཡོད་པ་དང་བོད་ཀྱི་མི་འབོར་གྱི་བརྒྱ་ཆ95ཡན་བཟུང་བའི་ཞིང་བྲན་དང་བྲན་གཡོག་ལ་ཐོན་སྐྱེད་རྒྱུ་ཆ་དང་མི་ལུས་རང་དབང་མེད་པར་ཏ་ཅང་གདུག་རྩུབ་ཆེ་བའི་གཉའ་གནོན་དང་བཤུ་གཞོག་མྱོང་དགོས་བྱུང་ནས་ཏ་ཅང་དབུལ་

ཞིང་ཡང་བའི་གནས་སུ་གྱུར་ཡོད་པས་མཚན་ཉིད་ཚང་བའི་མི་ཞིག་བྱེད་པའི་དབང་ཆ་ནི་རྩ་བ་ནས་སྐྱེང་ཐབས་བྲལ་བ་རེད། དུས་ཡུན་རིང་པོའི་ཆོས་སྲིད་ཟུང་འབྲེལ་གྱི་བཀས་བཀོད་རྒྱུད་འཛིན་ཞིང་བྲན་ལམ་ལུགས་ཀྱི་དབང་སྒྱུར་འོག་བོད་ཀྱི་སྤྱི་ཚོགས་ཀྱི་སྐྱེ་སྟོབས་དང་གསོན་ཤུགས་ཉམས་ནས་བོད་ཀྱི་སྤྱི་ཚོགས་ཉིན་རེ་བཞིན་ཉམས་རྒུད་དང་ཉམས་དམས་སུ་ཕྱིན་ཡོད།

1951ལོར་ཀྲུང་དབྱང་མི་དམངས་སྲིད་གཞུང་དང་བོད་ས་གནས་སྲིད་གཞུང་དབར་《བོད་ཞི་བས་བཅིངས་བཀྲོལ་འབྱུང་ཐབས་སྐོར་གྱི་གྲོས་མཐུན་》(བསྡུས་མིང་དུ《གྲོས་མཐུན་དོན་ཚན་བཅུ་བདུན་》ཞེས་བརྗོད་) བཞག་ནས་བོད་འདི་ཉིད་བཙན་རྒྱལ་རིང་ལུགས་ཀྱི་བཙན་འཛུལ་སྟོབས་ཤུགས་ཀྱི་འཆིང་རྒྱ་ལས་ཐར་ནས་ཞི་བས་བཅིངས་འགྲོལ་གཏོང་རྒྱུ་མངོན་འགྱུར་བྱུང་སྟེ་བོད་འདི་ཉིད་རྒྱལ་ཡོངས་དང་མཉམ་དུ་ཐུན་མོང་ཐོག་ཡར་རྒྱས་དང་གོང་འཕེལ་ཡོང་ཆེད་གཞི་རྩའི་རྨང་གཞི་བཏིང་ཡོད།

《གྲོས་མཐུན་དོན་ཚན་བཅུ་བདུན་》ནང་བོད་ཀྱི་སྤྱི་ཚོགས་ལམ་ལུགས་ལ་བཅོས་སྒྱུར་བྱེད་པའི་དགོས་ངེས་རང་བཞིན་ལ་ཁས་ལེན་བྱས་ཏེ"བོད་ས་གནས་སྲིད་གཞུང་གིས་རང་འགུལ་ངང་བཅོས་སྒྱུར་བྱེད་རྒྱུ" ནན་བཤད་བྱས་ཡོད་མོད། འོན་ཀྱང་བོད་ཀྱི་དམིགས་བསལ་གནས་ཚུལ་ལ་བསམ་གཞིགས་བྱས་ནས་ཀྲུང་དབྱང་མི་དམངས་སྲིད་གཞུང་གིས་བཅོས་སྒྱུར་ཐད་ཧ་ཅང་གཟབ་ནན་གྱི་རྣམ་འགྱུར་འཛིན་ཏེ་དང་རྒྱུད་ཧ་ཅང་རིང་པོ་དང་། བཟོད་སྒོམ་ཧ་ཅང་ཆེན་པོ། ལྷག་བསམ་ཧ་ཅང་རྣམ་དག་བཅས་ཀྱི་སྒོ་ནས་བོད་ས་གནས་ཀྱི་མཐོ་རིམ་དབང་སྒྱུར་ཤོག་ཁག་གིས་རང་འགུལ་ངང་བཅོས་སྒྱུར་བྱ་རྒྱུའི་ཁ་ཏ་བསླབ་བྱ་དང་རེ་སྐུལ་བྱས་ཡོད། འོན་ཀྱང་བཙན་རྒྱལ་རིང་ལུགས་སྟོབས་ཤུགས་ཀྱི་ངན་སློལ་དང་རྒྱབ་སྐྱོར་འོག་བོད་ཀྱི་མཐོ་རིམ་དབང་སྒྱུར་ཤོག་ཁག་གི་མི་འགའ་ཞིག་གིས་མི་དམངས་ཀྱི་ཉིན་རེ་ལས་མ་འདས་པར་ཤུགས་ཇེ་ཆེར་འགྲོ་བའི་དམངས་གཙོའི་བཅོས་སྒྱུར་བྱེད་པའི་རེ་བའི་མདུན་དུ་བཅོས་སྒྱུར་ལ་ངོ་རྒོལ་མཐའ་གཅིག་ཏུ་བྱས་ནས"ཡུན་རིང་བཅོས་སྒྱུར་མི་བྱེད་པ་དང་ནམ་ཡང་བཅོས་སྒྱུར་མི་བྱེད་རྒྱུ" མཁྲིགས་བཟུང་མཐའ་གཅིག་ཏུ་བྱས་ཏེ་ཆོས་སྲིད་ཟུང་འབྲེལ་གྱི་བཀས་བཀོད་རྒྱུད་འཛིན་ཞིང་བྲན་ལམ་ལུགས་ནམ་ཡང

གནས་པ་བྱ་རྒྱུའི་རེ་ངན་བཅངས་ནས1959ལོའི་ཟླ3ཚེས10ཉིན་《གྲོས་མཐུན་དོན་ཚན་བཅུ་བདུན་》མངོན་སུམ་འཛོམ་མེད་དང་བརྩིས་མེད་དུ་བཏང་སྟེ་འཛོམ་བག་མེད་པར་ཕྱོགས་ཡོངས་ནས་དྲག་པོའི་ངོ་ལོག་ཟིང་འཁྲུག་བསླངས་པ་རེད། གནས་ཚུལ་འདི་འདྲའི་འོག་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་གཅིག་གྱུར་དང་བོད་མི་དམངས་ཀྱི་རྩ་བའི་ཁེ་ཕན་སྲུང་སྐྱོང་བྱ་ཆེད་ཀྲུང་དབྱང་མི་དམངས་སྲིད་གཞུང་གིས་བོད་མི་དམངས་དང་མཉམ་དུ་བློ་ཐག་ཆོད་པོས་དྲག་པོའི་ངོ་ལོག་ཟིང་འཁྲུག་ཞིད་འཇགས་སུ་བཏང་། དེ་དང་ཆབས་ཅིག་བོད་དུ་ཚ་ཚ་འུར་འུར་གྱི་མང་ཚོགས་རང་བཞིན་གྱི་དམངས་གཙོའི་བཅོས་སྒྱུར་གྱི་ལས་འགུལ་ཞིག་སྤེལ་ནས་ཆོས་སྲིད་ཟུང་འབྲེལ་གྱི་བཀས་བཀོད་རྒྱུད་འཛིན་ཞིང་བྲན་ལམ་ལུགས་རྩ་མེད་བཟོས་ཏེ་ཞིང་བྲན་དང་བྲན་གཡོག་ཁྲི་ཚོ་བརྒྱར་བཅིངས་འགྲོལ་བཏང་ནས་བོད་ཀྱི་མི་དམངས་རྣམས་ཀྱིས་རང་ཐག་རང་གཅོད་བྱེད་པའི་དུས་རབས་གསར་པ་ཞིག་བརྗོད། དེ་ནི་བོད་ཀྱི་འཕེལ་རྒྱས་ལོ་རྒྱུས་ཐོག་གི་ཆེས་རྒྱ་ཁྱབ་དང་། ཆེས་གཏིང་ཟབ། ཆེས་རླབས་ཆེན་བཅས་ཀྱི་སྤྱི་ཚོགས་ཀྱི་འཕོ་འགྱུར་ཞིག་དང་བོད་ཀྱི་སྤྱི་ཚོགས་འཕེལ་རྒྱས་དང་འགྲོ་བ་མིའི་ཐོབ་ཐང་ཡར་རྒྱས་ཀྱི་དུས་རབས་འབྱེད་པའི་གལ་ཆེའི་ལོ་རྒྱུས་ཀྱི་དོན་ཆེན་ཞིག་ཡིན་ལ་མིའི་རིགས་ཀྱི་ཤེས་དཔལ་འཕེལ་རྒྱས་ཀྱི་ལོ་རྒྱུས་དང་འཛམ་གླིང་གི་འགྲོ་བ་མིའི་ཐོབ་ཐང་ལོ་རྒྱུས་ཐོག་གལ་ཆེའི་དོན་སྙིང་ལྡན་པའི་ཡར་རྒྱས་ཧ་ཅང་ཆེན་པོ་ཞིག་ཀྱང་ཡིན།

བཅིངས་འགྲོལ་ཐོབ་པའི་བོད་ཀྱི་མི་རིགས་ཁག་གི་མི་དམངས་ཀྱིས་དུས་རབས་ཕྱེད་ཀའི་རིང་ཀྲུང་དབྱང་སྲིད་གཞུང་གི་ཐུགས་ཁུར་དང་རྒྱལ་ཡོངས་མི་དམངས་ཀྱི་རྒྱབ་སྐྱོར་འོག་བདག་པོའི་རྣམ་པ་དང་སྔར་བྱུང་ཕྱོད་མེད་པའི་སྒྲོ་སེམས་ཀྱི་ཐོག་ནས་སྤྱི་ཚོགས་གསར་པ་འཛུགས་སྐྲུན་བྱེད་པ་དང་འཚོ་བ་གསར་པ་གཏོད་པའི་རླབས་ཆེན་གྱི་འཕེལ་རིམ་ནང་ཞུགས་ནས་བོད་ཀྱི་ལོ་རྒྱུས་ཐོག་བྱུང་ཕྱོད་མེད་པའི་ངོ་མཚར་ཡང་ནས་ཡང་དུ་བརྗོད། བོད་ཀྱི་སྤྱི་ཚོགས་ལམ་ལུགས་ལ་མཆོང་སྐྱོད་ལྟ་བུའི་འཕེལ་རྒྱས་བྱུང་བ་དང་དེང་རབས་ཅན་འཛུགས་སྐྲུན་ལ་ཉིན་རེ་ལས་ཉིན་རེ་མ་འདས་པར་འཕེལ་རྒྱས་གསར་པ་དང་བྱ་འཕུར་བ་ལྟར་འཕེལ་རྒྱས་བྱུང་ནས་སྤྱི་ཚོགས་ཀྱི་རྣམ་པར་གནམ་ས་བླ་འོག་ཏུ་འགྱུར་བ་ལྟ་བུའི་ལོ་རྒྱུས་རང་བཞིན་གྱི་འགྱུར་ལྡོག་བྱུང་བ་དང་འགྲོ་བ་མིའི་ཐོབ་ཐང་གི་བྱ་གཞག་ལ་སྐྱེ་བོ་ཀུན་

གྱིས་དོ་སྣང་བྱེད་པའི་འཕེལ་རྒྱས་ཆེན་པོ་བྱུང་ཡོད།

འདི་ལོ་ནི་བོད་དུ་དམངས་གཙོའི་བཅོས་སྒྱུར་བྱས་ནས་ལོ་ངོ་50འཁོར་བའི་ལོ་ཞིག་ཡིན། བོད་དུ་དམངས་གཙོའི་བཅོས་སྒྱུར་བྱས་པའི་བརྗིད་ལྷབས་ཆེ་བའི་ལོ་རྒྱུས་ཀྱི་འཕེལ་རིམ་དང་ལོ་ངོ་50ཡི་རིང་བོད་ལ་རྒྱ་ཁྱབ་གཏིང་ཟབ་ཀྱི་ལོ་རྒྱུས་ཀྱི་འགོ་འགྱུར་ཆེན་པོ་བྱུང་བར་ཕྱིར་དྲན་གྱིས་བོད་ཀྱི་སྤྱི་ཚོགས་འཕེལ་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་ཉིད་གསལ་སྟོན་བྱས་ཏེ་དོན་དངོས་ལ་བརྟེན་ནས་ཏཱ་ལའི་རུ་ཚོགས་ཀྱིས་“བོད་ཀྱི་གནད་དོན་”ཐད་སྤེལ་བའི་རྫུན་གཏམ་སྣ་ཚོགས་དང་ཏཱ་ལའི་བླམ་སྐྱེ་ཕྲེང་བཅུ་བཞི་པའི་གདོང་རིས་ངོ་མ་དམར་རྗེན་དུ་འདོན་རྒྱུ་དེ་ནི་ལོ་རྒྱུས་ཀྱི་ཡིན་མིན་གསལ་བཟོ་བྱས་ནས་སྐྱེ་བོ་ཀུན་ལ་དངོས་ཡོད་ཀྱི་བོད་ལྗོངས་དང་འཕེལ་རྒྱས་དང་འགྱུར་ལྡོག་ཆེན་པོ་བྱུང་བའི་བོད་ལྗོངས་དེ་བས་ལེགས་པའི་སྒོ་ནས་ཤེས་རྟོགས་ཡོང་བ་བྱ་རྒྱུར་ཕན་པ་ཡོད།

གཅིག བོད་རྙིང་པའི་ཆོས་སྲིད་ཟུང་འབྲེལ་གྱི་བཀས་བཀོད་རྒྱུད་འཛིན་ཞིང་བྲན་ལམ་ལུགས་ཀྱི་སྤྱི་ཚོགས་སྐོར།

1959ལོར་དམངས་གཙོའི་བཅོས་སྒྱུར་མ་བྱས་གོང་བོད་འདི་ཉིད་ཆོས་སྲིད་ཟུང་འབྲེལ་གྱི་བཀས་བཀོད་རྒྱུད་འཛིན་ཞིང་བྲན་ལམ་ལུགས་ཀྱི་དབང་སྒྱུར་འོག་ཏུ་གནས་ཡོད་པས་སྐབས་དེར་སྡེ་པ་གཞུང་དང་། སྐུ་དྲག དགོན་པའི་མཐོ་རིམ་གྲྭ་བཙུན་བཅས་མངའ་བདག་ཆེན་པོ་གསུམ་ལས་གྲུབ་པའི་ཞིང་བྲན་བདག་པོའི་གྲལ་རིམ་གྱིས་རྒྱ་ཆེའི་ཞིང་བྲན་དང་བྲན་གཡོག་ལ་ཆེས་གདུག་རྩུབ་ཆེན་པོས་ཆབ་སྲིད་ཀྱི་གཉའ་གནོན་དང་དཔལ་འབྱོར་གྱི་བཤུ་གཞོག་གཏོང་གི་ཡོད་པས་བོད་ཀྱི་མི་དམངས་སྡུག་བསྔལ་གྱི་རྒྱ་མཚོར་ལྷུངས་ནས་འཚོ་གནས་བྱེད་ཐབས་བྲལ་བར་གྱུར་པ་དང་བོད་ཀྱི་སྤྱི་ཚོགས་ཆེས་དབུལ་ཕོངས་རྗེས་ལུས་དང་ཕྱི་བཀག་ནང་སྡོམ་དང་ཉམས་རྒུད་ཀྱི་གནས་སུ་གྱུར་ཡོད།

——**ཆོས་སྲིད་ཟུང་འབྲེལ་གྱི་དུས་རབས་དཀྱིལ་མའི་རྣམ་པའི་སྤྱི་ཚོགས་ཀྱི་རྣམ་པ།**

བོད་རྙིང་པའི་སྤྱི་ཚོགས་ཀྱི་རྣམ་པའི་སྐོར་ལ1904ལོར་ལྷ་སར་ཡོང་མྱོང་ཡོད་པའི་དབྱིན་ཇིའི་དམག་དཔུང་མཉམ་སྐྱོད་གསར་འགོད་པ་ཨའེ་ཏེ་མོང་ · ཁེན་ཏེ་ལེ་ཡིས《ལྷ་སའི་གནས་ཚུལ་ངོ་མ་》ཞེས་པའི་ནང་ཞིབ་པར་བཀོད་ཡོད། ཁོང་གིས་སྐབས་དེའི་བོད་དུ"མི་དམངས་ད་དུང་དུས་རབས་དཀྱིལ་མའི་ལོ་རབས་སུ་འཕེལ་མེད་རང་སོར་གནས་ཡོད། ཁོང་ཚོའི་སྲིད་དབང་གི་སྒྲིག་སྲོལ་དང་ཆོས་ལུགས་ཐད་དང་ཁོང་ཚོའི་ཆད་གཅོད་ནན་པོ་བྱེད་ལུགས་དང་། མོ་ལྷུང་ཞུ་བ། ཡང་སྲིད་ངོས་འཛིན་ཞུ་བ་བཅས་དང་དེ་བཞིན་མི་ཕུང་དྲག་པོ་དང་སྣུམ་འཁོལ་གྱི་མནར་གཅོད་སྤྱོད་པའི་ཐད་དེ་འདྲ་ཡིན་པ་མ་ཟད་ཁོང་ཚོའི་རྒྱུན་གཏན་འཚོ་བའི་ཕྱོགས་གང་ས་ཅི་ཐད་ལའང་དེ་འདྲ་ཡིན་" ཞེས་བརྗོད་ཡོད།[①] བོད་རྙིང་

པའི་སྤྱི་ཚོགས་ལམ་ལུགས་ཀྱི་ཁྱད་ཆོས་མངོན་གསལ་དོད་ཤོས་ཤིག་ནི་ཆོས་སྲིད་ཟུང་འབྲེལ་དེ་ཡིན། ཆོས་ལུགས་ཀྱི་མཐོ་རིམ་དང་དགོན་པའི་སྟོབས་ཤུགས་ཤིན་ཏུ་ཆེན་པོ་ཡོད་པ་སྟེ། བོད་ཀྱི་ཆབ་སྲིད་ཀྱི་དབང་སྒྱུར་པ་གཙོ་བོ་ཡིན་ལ་ཞིང་བྲན་བདག་པོ་ཆེ་ཤོས་ཀྱི་གྲས་ཤིག་ཀྱང་ཡིན་ཞིང་། སོ་པ་ཚོར་ཆབ་སྲིད་དང་དཔལ་འབྱོར་ཐད་དམིགས་བསལ་གྱི་དབང་ཆ་མང་པོ་ཡོད་པས་མི་རྣམས་ཀྱི་དངོས་པོ་དང་བསམ་པའི་འཚོ་བའི་ཁ་ལོ་སྒྱུར་གྱི་ཡོད། ཨའེ་ཏེ་མོང་ · ཁེན་ཏེ་ལེ་ཡིས《ལྷ་སའི་གནས་ཚུལ་ངོ་མ》ཞེས་པའི་ནང་“ས་གནས་དེར་ལག་ལེན་བསྟར་བ་ནི་བཀས་བཀོད་རྒྱུད་འཛིན་ལམ་ལུགས་ཡིན་ཞིང་། བླ་མ་ནི་མཆོག་ཏུ་གྱུར་པ་ཞིག་དང་ཞིང་པ་ནི་སོ་པ་ཚོའི་བྲན་གཡོག་ཡིན་” ཞེས་དང་“ ཤུགས་ཆེ་བའི་སེར་མོ་བའི་སྟོབས་ཤུགས་ཀྱིས་ཡོད་ཚད་ཐམས་ཅད་སྟངས་འཛིན་བྱེད་ཀྱི་ཡོད། སྟོན་པ་ངོ་མ་ཡིན་ནའང་གྲྭ་པ་མེད་ན་བྱེད་ཐབས་གང་ཡང་མེད་” ཅེས་བརྗོད་ཡོད།[2] བསྡོམས་རྩིས་ལྟར་ན། དམངས་གཙོའི་བཅོས་སྒྱུར་མ་བྱས་གོང་བོད་དུ་དགོན་པ2676དང་གྲྭ་དམངས114925ཡོད་པའི་ནང་སྤྲུལ་སྐུ་ཆེ་འབྲིང་ཆུང་གསུམ་སོགས་མཐོ་རིམ་སེར་མོ་བ་ཧ་ལམ500ཙམ་ཡོད་པ་དང་དཔལ་འབྱོར་ཐད་ཀྱི་དབང་ཆ་དངོས་འཛིན་མཁན་སེར་མོ་བ་ཁྲི4000ལྷག་ཙམ་ཡོད། སྐབས་དེར་བོད་དུ་ཧ་ལམ་སྐྱེས་པའི་ནང་གི་བཞི་ཆ་གཅིག་གྲྭ་པ་ཡིན། འབྲས་སྤུངས་དང་། སེ་ར། དགའ་ལྡན་བཅས་དགོན་སྡེ་ཆེན་པོ་གསུམ་གྱི་གྲྭ་པ་མི་གྲངས་སྐབས་ཤིག་རིང་ཁྲི1. 6ལས་བརྒལ་བ་དང་ཁྲོན་གཞིས་ཀ321དང་། ས་ཞིང་སོན་ཁལ་ཁྲི14. 7 (ཁལ1ཧ་ལམ་མུའུ1དང་མཚུངས) ལྷག་ཙམ། འབྲོག་ར450ཕྱུགས་རིགས་མགོ་གྲངས་ཁྲི11བཅས་བཟུང་ཡོད་པ་དང་ཞིང་འབྲོག་བྲན་གཡོག་ཁྲི6ལྷག་ཙམ་བཟུང་ཡོད། ཆོས་སྲིད་ཟུང་འབྲེལ་ལམ་ལུགས་འོག་ཆོས་ལུགས་ཀྱི་སྟོབས་ཤུགས་ཇེ་རྒྱས་ཇེ་འཕེལ་སོང་ནས་བོད་ཀྱི་མི་ཤུགས་ཐོན་ཁུངས་འབོར་ཆེན་དང་དངོས་པོ་དང་རྒྱུ་ནོར་མང་ཆེ་བ་ཟད་པ་དང་མི་རྣམས་ཀྱི་བསམ་བློ་བཅིངས་པས་ཐོན་སྐྱེད་ནུས་ཤུགས་གོང་འཕེལ་འགྲོ་རྒྱུར་འགོག་རྐྱེན་བཟོ་བའི་ལྕགས་སྒྲོག་དམ་པོ་ཞིག་ཏུ་གྱུར་ཡོད། དུས་རབས20པའི་ལོ་རབས20པར་དབྱིན་ཇིའི་ཚོང་དོན་སྐུ་ཚབ་བྱས་ནས་ལྷ་སར་ལོ་མང་བཅའ་སྡོད་བྱེད་མྱོང་བའི་ཁྲའར་སི · པེའར་གྱིས《ཏཱ་ལའི་བླ་མ་སྐུ་ཕྲེང་བཅུ་གསུམ་པའི་རྣམ་ཐར》ནང་

此为试读，需要完整PDF请访问：www.ertongbook.com

ཧྥ་ལའི་གླམར་རང་འདོད་བཞིན་གཞན་ལ་བྱ་དགའ་ཆད་གཅོད་བྱ་རྒྱུ་ཡོད་པ་དེ་ནི་ཁོང་གི་ཆོས་སྲིད་ཟུང་འབྲེལ་གྱི་གནས་བབ་ལ་ཐུག་ཡོད་པ་དང་། ཁོང་གིས་ཞིང་བྲན་གྱི་ཚེ་འདིའི་གསོད་གསོན་འཕྲོག་སྟེར་གྱི་དབང་ཆ་ཆེན་པོ་བཟུང་ཡོད་ལ་ཁོང་ཚོའི་“ཚེ་ཕྱི་མའི”ལས་དབང་སྒྲངས་འཛིན་བྱེད་ཀྱི་ཡོད་པས་དེར་བརྟེན་ནས་སྐྲག་སྣང་སྐྱུལ་གྱི་ཡོད་ཅེས་བརྗོད་ཡོད།③ ཨ་རིའི་བོད་རིག་པ་མཁས་ཅན་མའེ་・ཀེའར་སི་ཐན་གྱིས“བོད་དུ་སྤྱི་ཚོགས་དང་སྲིད་གཞུང་གི་རྨང་གཞི་དེ་ཆོས་ལུགས་ཀྱི་དམིགས་ཡུལ་དང་བྱ་སྤྱོད་ཐམས་ཅད་ལས་ལྷག་པའི་རིན་ཐང་མ་ལག་ཐོག་བཏིང་ཡོད་”ཅེས་དང་“ཆོས་ལུགས་ཀྱི་དབང་ཆ་དང་དམིགས་བསལ་གྱི་དབང་ཆ་དང་དེ་བཞིན་དགོན་སྡེ་ཆེ་གྲས་ཀྱིས་ཡར་རྒྱས་འགྲོ་རྒྱུར་འགོག་རྐྱེན་བཟོ་བའི་ཐད་འཁྲབ་སྟོན་པ་གཙོ་བོ་དེ་བྱས་ཡོད་”ཅེས་བསྟན་པ་དང་ཁོང་གིས་ད་དུང་ཆོས་ལུགས་དང་དགོན་པའི་ཚོགས་པ་ནི་“བོད་ཀྱི་སྤྱི་ཚོགས་ཡར་རྒྱས་འགྲོ་བའི་ཐད་ཀྱི་འཆིང་སྒྲོག་ལྗིད་པོ་ཞིག་ཡིན་”“མི་རིགས་ཡོངས་ཀྱིས་ཆོས་ལ་དད་པ་བྱེད་པ་དང་ཆོས་ལུགས་འགོ་གཙོས་ཆོས་སྲིད་ཀྱི་དབང་ཆ་ཆེན་པོ་དེ་བཟུང་བའི་དབང་གིས་རྒྱུན་ཆད་མེད་པར་འགྱུར་བ་འགྲོ་བའི་ཁོར་ཡུག་དང་དུས་བབ་དང་མཐུན་པར་བྱེད་པའི་བོད་ཀྱི་ནུས་པ་ཉར་ཡོད་”ཅེས་བརྗོད་ཡོད།④

—— **མངའ་བདག་ཆེན་པོ་གསུམ་གྱིས་ཐོན་སྐྱེད་རྒྱུ་ཆ་ཆེས་མང་ཆེ་བ་བདག་གིར་བཟུང་ཡོད།** བོད་རྙིང་པར་རྫོ་ཞིང་དང་། འབྲོག་ར། ནགས་ཚལ། རི་ཀླུང་། ཆུ་བོ། གྲམ་ཐང་བཅས་ཡོད་ཚད་དང་དེ་བཞིན་ཕྱུགས་རིགས་མང་ཆེ་བ་མི་འབོར་གྱི་བརྒྱ་ཆ5ཙམ་ཟིན་པའི་སྡེ་པ་གཞུང་དང་། སྐུ་དྲག དགོན་སྡེའི་མཐོ་རིམ་གྲྭ་པ་བཅས་མངའ་བདག་ཆེན་པོ་གསུམ་དང་དེ་བཞིན་ཁོ་པ་ཚོའི་ལས་ཚབ་ཀྱིས་བདག་གིར་བཟུང་ཡོད། བོད་ཀྱི་མི་འབོར་གྱི་བརྒྱ་ཆ90ཙམ་ཟིན་པའི་“ཁྲལ་པ་”དང་“དུད་ཆུང་”ནི་ཞིང་བྲན་ཡིན་པ་དང་ཁོང་ཚོར་ཐོན་སྐྱེད་རྒྱུ་ཆ་མེད་ལ་མི་ལུས་རང་དབང་ཡང་མེད་པར་ས་རྟེན་འདེབས་པར་བརྟེན་ནས་འཚོ་བ་སྐྱེལ་དགོས་ཀྱི་ཡོད། གཞན་ཡང་བརྒྱ་ཆ5ཙམ་གྱི་“ནང་བཟན་”ནི་མི་རབས་ནས་མི་རབས་བྲན་གཡོག་ཡིན་པ་དང་ཁོང་ཚོ་ནི་སྐད་ཆ་ཤོད་ཤེས་པའི་ལག་ཆ་ཞིག་ལ་བརྩི་གི་ཡོད། དུས་རབས17པའི་ཆིང་རྒྱལ་རབས་ཀྱི་དུས་འགོའི་བསྡོམས་རྩིས་ལ་གཞིགས་ན།

སྐབས་དེ་དུས་བོད་ལ་རྨོ་ཞིང་དངོས་ཡོད་སོན་ཁལ་ཁྲི300ཙམ་ཡོད་པའི་ནང་ནས་བཀས་བཀོད་རྒྱུད་འཛིན་ས་གནས་སྲིད་གཞུང་གིས་བརྒྱ་ཆ30. 9དང་། སྐུ་དྲག་གིསབརྒྱ་ཆ29. 6 དགོན་སྡེ་དང་མཐོ་རིམ་གྲྭ་པས་བརྒྱ་ཆ39. 5བཅས་བདག་གིར་བཟུང་ཡོད། དེ་རྗེས་མངའ་བདག་ཆེན་པོ་གསུམ་གྱིས་ཐོན་སྐྱེད་རྒྱུ་ཆར་སྒེར་སྡེམ་བྱེད་པའི་སྣང་ཚུལ་ལ་རྩ་བའི་ཆར་འགྱུར་ཕྱོག་བྱུང་མེད། བསྡོམས་རྩིས་ལྟར་ན། དམངས་གཙོའི་བཅོས་སྒྱུར་མ་བྱས་གོང་ཏཱ་ལ་སྐྱེ་ཕྲེང་བཅུ་བཞི་པའི་ཁྱིམ་རྒྱུད་ལ་བོད་དུ་གཞིས་ཀ27དང་འབྲོག་ར30ཡོད་པ་དང་བྲན་གཡོག6000ལྷག་ཙམ་ཡོད། ལོ་ལྟར་ཞིང་བྲན་གྱི་ས་ནས་ནས་ཁལ་(ཁལ་རེར་སྤྱི་རྒྱ14ཡིན་)33000ལྷག་ཙམ་དང་། མར་ཁལ2500 བོད་དངུལ་སྲང་ཁྲི200ལྷག་ཙམ། ནོར་ལུག་མགོ་གྲངས300 སྣམ་བུ་སྦུབས175བཅས་བཤུ་གཞོག་གཏོང་གི་ཡོད། 1959ལོར་ཏཱ་ལའི་བླམ་མི་སྒེར་ལ་གསེར་སྲང་ཁྲི16དང་། དངུལ་སྲང་ཁྲི9500 ནོར་བུའི་རིགས་དང་གཡང་ཏེའི་ཡོ་ཆས་ཁྲི2ལྷག་ཙམ། དར་གོས་སྣ་ཚོགས་དང་རྩ་ཆེའི་པགས་རིགས་ཀྱི་གྱོན་ཆས་ཁྲི1ལྷག་ཙམ་ཡོད་པའི་ནང་སྒོར་ཁྲི་ཁ་ཤས་ལོན་པའི་ནོར་བུའི་རིགས་ཀྱིས་བརྒྱན་པའི་ཟླ་གམ100ལྷག་ཙམ་བཅས་ཡོད།

——**མངའ་བདག་ཆེན་པོ་གསུམ་གྱིས་ཞིང་བྲན་གྱི་མི་ལུས་བདག་གིར་བཟུང་ཡོད།**

བོད་རྙིང་པའི་ས་གནས་སྲིད་གཞུང་གིས་ཞིང་བྲན་རྣམས་རང་ཁོངས་མངའ་བདག་གི་གཞིས་ཀའི་ས་ཞིང་ཐོག་གཏན་སྡོད་བྱེད་དགོས་པ་ལས་རང་དགར་ཁ་བྲལ་མི་ཆོག་ལ་བྲོས་བྱོལ་ལ་གཏན་ནས་འགྲོ་མི་ཆོག་པའི་གཏན་འབེབས་བྱས་ཡོད། ཞིང་བྲན་རྣམས་མི་རབས་ནས་མི་རབས་མངའ་བདག་ལ་བརྟེན་དགོས་པ་དང་གཞིས་ཀའི་ས་ཞིང་ཐོག་ཚེ་གང་ལས་ཀ་བྱས་ནས་སྡོད་དགོས་ཀྱི་ཡོད། མི་དང་ཕྱུགས་རིགས་ལ་ས་ཞིང་འདེབས་ནུས་ལྡན་ཕྱིན་ཚང་མས་ཁྲལ་ཞིང་བཏབ་ནས་ཁྲལ་འུ་ལག་རྒྱུག་དགོས་པ་དང་ཞིང་བྲན་གྱི་ངལ་རྩོལ་ནུས་ཤུགས་ཤོར་ཚེ་ཕྱུགས་རིགས་དང་། ཞིང་ལས་ཡོ་ཆས། ཁྲལ་ཞིང་བཅས་ཡར་བསྡུས་ནས་བྲན་གཡོག་ཏུ་སྒྱུར་གྱི་ཡོད། ཞིང་བྲན་བདག་པོས་ཞིང་བྲན་གྱི་མི་ལུས་བདག་གིར་བཟུང་ཡོད་པས་ཞིང་བྲན་རྣམས་རང་སྒེར་གྱི་རྒྱུ་ནོར་ལྟར་རང་སྟང་གང་ཤར་གྱིས་བཀོལ་སྤྱོད་བྱེད་ཀྱི་ཡོད་པ་སྟེ། རྒྱན་པོ་འཕྱེད་པ་དང་། ཉོ་ཚོང་བྱེད་པ། ནང་བཤུག་གཏོང་བ། སྐྱེས་སུ

འབྲུལ་བ། བྲུན་ཚབ་ཏུ་སྒྲོད་པ། བརྗེ་རེས་བྱེད་པ་སོགས་བྱས་ཆོག 1943ལོར་སྐུ་དྲག་ཆེན་པོ་ཁྲི་སློན་ནོར་བུ་དབང་རྒྱལ་གྱིས་ཞིང་བྲན100འབྲི་གུང་ཁྲུལ་གྱི་བཀའ་འབྲུག་ཁང་གསར་གྱི་བླ་དཔོན་སློབ་བཟང་ཚུལ་ཁྲིམས་ལ་བཙོངས་ཤིང་། ཞིང་བྲན་རེ་རེའི་རིན་གོང་བོད་དངུལ་སྲང་60རེད། （བོད་དངུལ་སྲང་15ལ་ཏ་ལམ་དངུལ་སྒོར་1ཡིན།）གཞན་ཡང་ཁོ་པས་ད་དུང་ཞིང་བྲན400ཀུན་བདེ་གླིང་དགོན་པར་ཏམ་རྡོ300（ཏམ་རྡོ1ལ་བོད་དངུལ་སྲང་50ཡིན་）ཡི་བུན་དོད་དུ་སྤྲད་ཡོད། ཞིང་བྲན་བདག་པོས་ཞིང་བྲན་གྱི་ཤི་གསོན་དང་བག་མ་གཏོང་ལེན་བཅས་ཀྱི་དབང་ཆ་ཆེན་པོ་བཟུང་ཡོད། སྐབས་དེ་དུས་དམངས་ཁྲིད་དུ"ཚེ་སྲོག་ཕ་མས་སྤྲད་ཀྱང་མི་ལུས་དཔོན་པོར་བདག་སོང་། ཚེ་སྲོག་དང་མི་ལུས་ཡོད་ནའང་རང་ཐག་རང་གཅོད་བྱེད་པའི་དབང་ཆ་མེད"ཅེས་བཤད་སྲོལ་ཡོད་པ་ལྟར་ཡིན། ཞིང་བྲན་གཉེན་སྒྲིག་བྱེད་པར་ངེས་པར་དུ་མངའ་བདག་གི་མོས་མཐུན་ཐོབ་དགོས། ཞིང་བྲན་བདག་པོ་གཅིག་མིན་པའི་ཞིང་བྲན་ཕོ་མོ་ཟུང་གཉེན་སྒྲིག་བྱས་ན"རང་ལུས་བླུ་དངུལ"སྤྲོད་དགོས་ཤིང་། ཞིང་བྲན་ལ་ཕྲུ་གུ་སྐྱེས་ཚེ་མངའ་བདག་གི་སར་ཕྲུ་གུ་སྐྱེས་པའི་ཁྲལ་འཇལ་དགོས་པ་དང་དེབ་ཐོར་བཀོད་དེ་ཞིང་བྲན་གྱི་ཕྲུ་གུ་སྐྱེས་མ་ཐག་མི་ཚེ་གང་པོར་ཞིང་བྲན་བྱ་རྒྱུའི་ལས་དབང་གཏན་ལ་འཁེལ་ཡོད།

——**རིམ་དབྱེའི་ལམ་ལུགས་ནན་པོ།** བོད་རྙིང་པར་སྤྱོད་ཡུན་ལོ་བརྒྱ་ཕྲག་ཁ་ཤས་ཕྱིན་པའི་ཁྲིམས་ཡིག《ཞལ་ལྕེ་བཅུ་གསུམ་》དང《ཞལ་ལྕེ་བཅུ་དྲུག་》ནང་མི་ལ་རབ་འབྲིང་ཐ་གསུམ་དང་རིམ་པ་དགུར་ཕྱེ་སྟེ་མི་རྣམས་ཁྲིམས་ལུགས་ཐད་འདྲ་མཉམ་མིན་པ་གསལ་པོར་གཏན་ལ་ཕབ་ཅིང་། ཁྲིམས་ཡིག་ནང་དུ"མི་ལ་རབ་འབྲིང་ཐ་གསུམ་དུ་ཕྱེ་བ་དང་རིམ་པ་སོ་སོར་ཡང་རབ་འབྲིང་ཐ་གསུམ་དུ་ཕྱེ་ཡོད། གོང་གསལ་རབ་འབྲིང་ཐ་གསུམ་དེ་རིགས་རྒྱུད་མཐོ་དམའ་དང་གོ་གནས་ཆེ་ཆུང་ལ་བརྟེན་ནས་གཏན་འབེབས་བྱས་ཡོད།"མི་རབ་གྲས་ནི་མི་གྲངས་ཆེས་ཉུང་ཤས་ཀྱི་སྐུ་དྲག་ཆེན་པོ་དང་། བླ་སྤྲུལ་ཆེ་ཁག མཐོ་རིམ་དཔོན་པོ་བཅས་ཡིན་པ་དང་། མི་འབྲིང་གྲས་ནི་སྤྱིར་བཏང་གི་སེར་སྐྱ་དཔོན་རིགས་དང་དམག་དཔོན་ཆུང་གྲས་དང་དེ་བཞིན་མངའ་བདག་ཆེན་པོ་གསུམ་གྱི་ལས་ཚབ་པ་ཡིན་པ། མི་ཐ་གྲས་ནི་བོད་ཀྱི་མི་འབོར་གྱི་བརྒྱ་ཆ95བཟུང་བའི་ཞིང་བྲན་དང་བྲན་གཡོག་ཡིན།

《ཞལ་ལྷེའི་》ནང་གི་བཤད་པ་སྟོང་གི་ཞལ་ལྷེའི་ནང་མི་ལ་རབ་འབྲིང་ཐ་གསུམ་ཡོད་པས་མི་བསད་པའི་སྟོང་འཇལ་སྟངས་ཀྱང་མང་ཉུང་མི་འདྲ་བ་ཡོད་ཅེས་གཏན་ལ་ཕབ་ཡོད། མི་རབ་ཀྱི་རབ་ཡིན་པའི་རྒྱལ་བུ་དང་བླ་ཆེན་སོགས་བསད་པའི་སྟོང་རྩ་དང་གསེར་མཉམ་བརྗེ་དགོས་པ་དང་ཐ་མའི་ཐ་མ་དཔེར་ན། བུད་མེད་དང་། ཤན་པ། རྗོན་པ། མགར་བ་སོགས་བསད་ན་སྟོང་ལ་དྲིས་ཐག་གཅིག་ཡིན་ཞེས་གཏན་ལ་ཕབ་ཡོད། བོད་རང་སྐྱོང་ལྗོངས་ཡིག་ཚགས་ཁང་དུ་ཉར་ཚགས་བྱས་པའི་《མགར་རྒྱུད་ཉར་འཛོག་བྱེད་མི་ཚོག་པའི་སྙན་ཞུའི་》ནང་1953ལོར་སྟོད་ལུང་བདེ་ཆེན་རྫོང་གི་མགར་བའི་རྒྱུད་རྩ་ཞིག་ཏྭ་ལའི་བླམ་སྐུ་ཕྲེང་བཅུ་བཞི་པའི་འགྲམ་དུ་ལས་ཀ་བྱེད་ཅིང་། ཏྭ་ལ་སྐུ་ཕྲེང་བཅུ་བཞི་པས་ཁོ་པ་མགར་བའི་རྒྱུད་རྩ་ཡིན་པ་ཤེས་འཕྲལ་ཕྱིར་འབུད་བྱས་པ་དང་འབྲེལ་གསེར་བཟོ་བ་དང་དངུལ་བཟོ་བ་དང་མགར་བ་དང་ཤན་པ་སོགས་ཀྱི་ཁྱིམ་ལ་སྐྱེས་པའི་མི་ཞིག་ཡིན་ཕྱིན་ཚང་མ་ཐ་མའི་ཐམ་ཡིན་པས་སྲིད་གཞུང་གི་ནང་ལས་ཀ་བྱེད་མི་ཚོག་ལ་རིམ་པ་གཞན་གྱི་ཁྱིམ་དང་གཉེན་སྒྲིག་བྱེད་མི་ཚོག་ཅེས་བཀའ་རྒྱ་ཕབ་ཡོད་པ་འཁོད་ཡོད། ཨ་རིའི་ཉིའུ་གཡོད་ཀྲོའུ་ཡིས་བརྩམས་པའི་སློབ་ཆེན་གྱི་བོད་རིག་པ་མཁས་ཅན་ཐེན་・ཀེ་ལུན་ཕུའུ་ཡིས《དེང་རབས་ཀྱི་བོད་ལྗོངས་ཐོན་པ་》ཞེས་པའི་དེབ་ནང་མིའི་རིགས་བཏང་སྙོམས་ཡོང་རྒྱུ་དེ་ནི་ནང་པའི་བསྟན་དོན་གྱི་གྲུབ་ཆ་གལ་ཆེན་ཞིག་ཡིན། འོན་ཀྱང་སྐབས་མི་ལེགས་པ་ཞིག་ནི་དེས་བོད་མིས་རང་ཉིད་ཀྱི་རིམ་དབྱེའི་ལམ་ལུགས་བཟོ་རྒྱུ་བཀག་འགོག་བྱེད་ཐུབ་མེད་ཅེས་འཁོད་ཡོད།

——**གདུག་རྩུབ་ཆེབའི་ཆབ་སྲིད་ཀྱི་གཉའ་གནོན་དང་ཁྲིམས་གཅོད།** སྐབས་དེ་དུས་བོད་ས་གནས་ཀྱི་ཞལ་ལྷེའི་ནང་ཞིང་བྲན་གྱིས་གལ་ཏེ་མངའ་བདག་ཆེན་པོ་གསུམ་གྱི་ཁེ་ཕན་ལ་གནོད་པའི་ལས་བྱས་ཚེ“གནས་ཚུལ་མི་འདྲ་བར་གཞིགས་ནས་མིག་འདོན་པ་དང་། རྐང་རྩ་གཅོད་པ། ལྕེ་བྲེག་པ། ལག་པ་གཅོད་པ། གཡང་ནས་དབྱུགས་པ། ཆུའི་ནང་དབྱུགས་པ་བཅས་སམ་ཡང་ན་དམར་གསོད་གཏོང་བ་དང་། ར་བཤད་ནས་ལུག་འདར་བ་བྱེད་པ་”བཅས་བྱེད་དགོས་པའི་གཏན་འབེབས་བྱས་ཡོད། “འབངས་ཀྱིས་དཔོན་ལ་འཛིངས་ན་བཟུང་བཀྱིག མི་མཉམ་ཁ་ལན་སློག་ན་བཟུང་བཀྱིག ཕོ་བྲང་འོག་ཏུ

ཞུ་འབོད་ཆོག་མཚོན་པོར་བར་བཟུང་བཀྱིག་སོགས་བྱ་རྒྱུའི་” གཏན་འབེབས་བྱས་ཡོད། རིམ་པ་མི་འདྲ་བས་ཉེས་ཁྲིམས་གཅིག་པ་འགལ་ཆེ་དེའི་ཉེས་ཁྲིམས་ཀྱི་ཚད་གཞི་དང་ཁྲིམས་གཅོད་བྱེད་སྟངས་ཀུང་འདྲ་གི་མེད། སྐབས་དེ་དུས་བོད་ཀྱི་ཞལ་ལྕེའི་ནང་གཡོག་པོས་དཔོན་པོར་ཟས་སྐྱོན་བཏང་ན་གཡོག་པོའི་རྐང་ལག་གཅོད་པ་དང་། དཔོན་པོས་གཡོག་པོར་ཟས་སྐྱོན་བཏང་ན་ལྷ་རྫེ་སོགས་ངོ་ཚ་ལ་དཔག་པའི་བདག་རྐྱེན་བྱས་ན་འགྲིག་པ་ལས་སྐྱིན་ཚབ་འཇལ་མི་དགོས། གལ་ཏེ་བླ་སྤྲུལ་ལ་ཟས་སྐྱོན་བཏང་ཚེ་ཉེས་པ་ལྕི་པོ་ཡིན་པས་མིག་འདོན་པ་དང་། རྣ་འབྲེག་པ། ལག་པ་གཅོད་པའམ་ཡང་ན་རྣམ་པ་འདྲ་མིན་སྣ་ཚོགས་ཀྱི་ཁྲིམས་གཅོད་ལྕི་པོ་གཅོད་ཆོག་པའི་གཏན་འབེབས་བྱས་ཡོད། དུས་རབས20པའི་དུས་འགོར་ལྷ་སར་ཡོང་སྐྱོད་ཡོད་པའི་ཨུ་རུ་སུ་བ་རྩུའི་བི་ཁོའོ་ཕུའུ་ཡི་《གནས་མཆོག་བོད་དུ་གནས་པའི་ནང་བསྟན་གནས་མཇལ་བ་》ཞེས་པའི་དེབ་ནང་“ལྷ་སར་ཉིན་ལྟར་གཞན་གྱི་རྒྱུ་ནོར་ཏམ་སེམས་བྱས་ནས་ཉེས་པ་ཐོག་མཁན་མཐོང་རྒྱུ་ཡོད། ཁོང་ཚོའི་མཛུབ་མོ་དང་སྣ་ཁུང་འབྲེག་པ་དང་མང་ཆེ་བ་ཞིག་གི་མིག་བཏོན་ནས་ལྟོ་སློང་མཁན་ཤོང་བ་ཞིག་ཏུ་གྱུར་ཡོད། གཞན་ཡང་བོད་དུ་ད་དུང་ཉེས་གསོག་པར་ཆེ་གང་སྒོ་བྱང་གཡོག་པ་དང་རྐང་པར་རྐང་ལྕགས་བརྒྱབ་ནས་ཐག་རིང་དུ་རྒྱང་འབུད་གཏོང་བ་དང་སྐྱུ་དྲག་གམ་ཡང་ན་རྫོང་ཁག་གི་རྫོང་དཔོན་ལ་བྲན་གཡོག་བྱེད་པར་གཏོང་བའི་ཁྲོམས་གཤིས་ཡོད། ཉེས་ཆད་ལྕི་ཤོས་ནི་རང་དབང་ཤི་རུ་འཇུག་པའི་སྲོག་ཁྲིམས་ཡིན་ཞིང་། ཁྲིམས་གཅོད་བྱེད་སྟངས་ནི་ཆུའི་ནང་དབྱུགས་ནས་ཆུ་གསུབ་ཐབས་སུ་འཇུག་པའམ་(ལྷ་སར་དེ་ལྟར་ཡིན་)ཡང་ན་གཡང་གཟར་ནས་བསྐྱུར་(གཞིས་རྩེར་དེ་ལྟར་ཡིན་)གྱི་ཡོད་”ཅེས་འཁོད་ཡོད།[5] དབྱིན་ཇི་བ་ཏ་ལྷུའེ་·མའེ་ཐང་ནཡི་《བོད་ལྗོངས་དངོས་བྲིས་》ཞེས་པའི་དེབ་ནང་“བོད་དུ་ཚབས་ཆེ་ཤོས་ཀྱི་ཁྲིམས་ཆད་ནི་སྲོག་ཐོག་གཏོང་བ་དེ་ཡིན་པ་དང་བླ་མས་འཕོ་བ་བརྒྱབ་ཀྱང་སྐྱེ་བ་ལེན་གྱི་མེད་ཅེས་སྨྲས་ཚོད་ཀྱིས་ཤོད་པར་བརྟེན་དེས་ན་ལྕི་ཤོས་ལ་སྲོག་ཐོག་གཏོང་བ་ཕུད། རྐང་ལག་གཅོད་པ་དང་ཀ་ལི་ལེན་པའི་ཡང་བའི་གནས་ཚུལ་ཐོན་གྱི་ཡོད། དེའི་ཆེས་སྤྱིར་བཏང་གི་ཁྲིམས་ཆད་ནི་སྲོག་ཆད་གཅོད་དགོས་པའི་བྱས་ཉེས་བསགས་ཚེ་ཉེས་པ་གསོག་མཁན་ཀོ་བཏུམ་བརྒྱབ་སྟེ་ཆུར་བསྐྱུར་ནས་མ་ཤི་བར་སྒྲུག་པ་

དང་རྒྱ་ཁར་གཡིང་ནས་སྐར་མ་5ཙམ་སོང་རྗེས་རྒྱའི་ནང་དེམ་རྗེས་ད་དུང་དབུགས་ཆད་མེད་ན་སླར་ཡང་རྒྱའི་ནང་བསྐྱུར་ནས་དེ་ཤི་རྗེས་ཕུང་པོ་བཏོན་ནས་བཏུབ་ཐོག་རྒྱུར་བསྐྱུར་གྱི་ཡོད། ཁང་ལག་གཅོད་པ་ཕུད་མིག་འབྲས་འདོན་པའི་གདུག་རྩུབ་ཆེ་བའི་ཁྲིམས་ཆད་གཅིག་ཡོད་པ་དེའི་ནང་ལྕགས་ལེབ་སྦྲིད་དེ་མིག་འདོན་པའམ་ཡང་ན་སྣུམ་ཚ་པོ་དང་རྒྱ་འཁོལ་མིག་ནང་བླུགས་ནས་མིག་ཤེད་ཉམས་སུ་བཙུག་ནས་མིག་འབྲས་ལྕགས་ཀྱུས་འཐེན་གྱི་ཡོད་” ཅེས་འཁོད་ཡོད།[6]

དགོན་པ་དང་སྐུ་དྲག་ཚང་མར་བཙོན་ཁང་ངམ་ཡང་ན་སྒེར་གྱི་བཙོན་ར་ཡོད་པ་དང་ཁྲིམས་ཆས་སྣ་ཚོགས་དང་སྒེར་གྱི་འདྲི་གཅོད་ཁང་ཡོད་པས་ཞིང་བྲན་དང་བྲན་གཡོག་ལ་ཁྲིམས་ཆད་གཏོང་ཚོག་གི་ཡོད། དགའ་ལྡན་དགོན་པར་ལག་ལྕགས་དང་། ཁང་ལྕགས། དབྱུག་པ་ལ་སོགས་པའི་གདུག་རྩུབ་ཆེ་བའི་ཁྲིམས་ཆས་མང་པོ་ཡོད། ཧྭ་ལ་སྐྱི་ཕྲེང་བཅུ་བཞི་པའི་ཡོངས་འཛིན་གཞོན་པ་ཁྲི་བྱང་གིས་བདེ་ཆེན་རྫོང་དུ་བཙུགས་པའི་སྒེར་གྱི་དགོན་པའི་རྡོ་དམ་ཁང་དུ་ཁྲི་བྱང་བླ་བྲང་གིས་བསད་པ་དང་ཉེས་རྫུང་བཏང་བའི་ཞིང་བྲན་དང་གྲྭ་པ་དབུལ་པོའི་མི་གྲངས་དེ་500ལྷག་ཙམ་ཟིན་ཡོད་ཁར་མི་121བཙོན་དུ་བཙུག་པ་དང་། མི་89རྒྱང་འབུད་བཏང་བ། མི་538བཙན་ཤེད་ངང་བྲན་གཡོག་བྱེད་དུ་བཙུག་པ། མི་1025སྡུག་བསྔལ་མི་བཟོད་པར་བྲོས་དགོས་བྱུང་བ། མི་72ཀྱི་གཉེན་སྒྲིག་མེད་པ་བཟོས་པ། བུད་མེད་484ལ་བཙན་གཡེམ་བྱས་པ་བཅས་ཡིན།

ད་ཆ་ཉར་ཚགས་བྱས་པའི་དུས་རབས20པའི་ལོ་རབས50པའི་དུས་འགོའི་བོད་ས་གནས་སྲིད་གཞུང་གི་འབྲེལ་ཡོད་སྡེ་ཁག་གིས་རགས་རྒྱབ་པའི་འགོ་པར་བསྐྱུར་བའི་འཕྲིན་ཡིག་ཅིག་གི་ནང་“ ཆེད་དོན། སྨྱོ་ནོར་གོང་ས་སྐྱབས་མགོན་ཆེན་པོའི་སྐུ་ཕྱིའི་ཞབས་བརྟན་ཆེད་རྒྱུད་སྨད་ཚོགས་ཡོངས་ཁྲོ་བཅུའི་གཏོར་བཟློག་གནད་མེན་སྒྲུབ་ཚུགས་ཀྱིས་འདི་ཚེས་ཉིན་ཟོར་འཕེན་དགོས་ཆར་རྒྱུ་མ་རློན་པ་རྒྱ་ཤལ་གཅིག་དང་། མི་མགོ་གཉིས། ཁྲག་སྣ། གཡང་གཞི་བཅས་དགོས་པ་འཕྲུལ་སྤྲོད་དགོས་རྒྱུའི་ངོས་སྦྲོར་དུ” ཞེས་འཁོད་པ་དེ་ཐོག་ནས་བོད་རྙིང་པའི་ཆོས་སྲིད་ཟུང་འབྲེལ་གྱི་བཀས་བཀོད་རྒྱུད་འཛིན་ཞིང་བྲན་ལམ་ལུགས་ནི་གདུག་རྩུབ་དང་ཁྲག་དྲི་བྲོ་བ་ཞིག་ཡིན་པ་མཐོང་ཐུབ།